

TKM – 30 – Kecskemét

Az alföldi megyeszékhelyen alakult meg a Tájak, Korok, Múzeumok Egyesület harmadik iskolai klubja. Mint köztudott, a múzeumbarátok, műemlékbarátok, tájvédelmi körzet-barátok játékos elemeket sem nélkülöző mozgalma fontosnak tartja a tanulóifjúság körében való jelenlétet. Ennek érdekében ösztönzi iskolai, ifjúsági klubok megalakítását. A szervező munka újabb siker, Kecskeméten a 30. közösség mondta ki a csatlakozást.

A történelemtanítás eszközei

A történelemtanári továbbképzés könyvtárát az „idősebbik” történelemtanári szakmai egyesület adja ki, a Magyar Történelmi Társulat. A IX. számú füzet 1996-97-re vonatkozóan *Szabolcs Ottó* előszavával, a lehetőségek szerinti teljességre törekedve a tárgy tanítása során alkalmazható tankönyvek, taneszközök, sőt eszköztervezetek listáját tartalmazza.

Pedagógus Etikák

A Nemzeti Tankönyvkiadó vállalkozott arra, hogy a Független Pedagógus Fórum vállalkozását, a Pedagógus Etikai Kódex című munkát közreadja. Mint emlékeztető, az írást sokan vitatták, legutóbb *Horn György*, az Iskolaszövetség elnöke a rádióban fejtegette ki fenntartásait. Vannak, akik meg esküsznek rá. El lehet olvasni, el lehet dönteni!

Ezenközben a pedagógustársadalom jól meghatározható „részhalmaza”, a magyarországi református egyház közoktatási intézményeiben dolgozó pedagógusok számára *Gaál Botond* debreceni egyetemi tanár adott közre etikai kódexet. Az egységes alkalmazási viszony, az egységes világnézeti platform alapján készült munka egyértelműen orientál.

Diákjogok

A Diákjogi Charta felülvizsgálati konferenciája, a diákparlament adott aktualitást annak, hogy a Művelődési és Közoktatási Minisztérium s az Állampolgári Tanulmányok Központja kiadja a *Bíró Endre-Koltai Péter-Papp György* szerzőtrío kötetét *Diákjogok a közoktatási törvényben* címmel.

A gyermekkultúráról Újpesten

Második alkalommal hívta egybe a gyermekkultúra robotosait a Zabhegyező Gyermekanimátorok Egyesülete. A rossz helyzetben lévő magyar kultúra mostohagyerekének bábái a közművelődési törvény megalakításához fűztek reményeket, nem kevésbé hangsúlyos az érdekegyeztetés, a szakértőbor-típusú közös kiállítás és fellépés igénye.

Gyerekkönyvek útvesztői

Két kiadó is ígért kalauzt a gyermekirodalomban eligazodni kívánók számára. A két, külön-külön szerkesztett Kislexikon együtt sem képes regisztrálni azt a bőséget, amit a Móra Kiadó emlékeztető „nagy korszaka”, a modern magyar irodalom jellegzetes gyermekirodalmi érdeklődése előidézett. A könyvek mégis hasznosak, adataik csaknem pontosak. A Trezor Kiadó vállalkozása mögött a Magyar Olvasástársaság állt (*Bocsák Veronika-Benkő Zsuzsa-Hölgyesi Györgyi*: Olvass nekem! Kalauz a szerzőknek, óvónőknek, tanítóknak a gyerekkönyvek útvesztőjében. Trezor Kiadó, Bp. 1995.)

A Junior Kiadó Diákkislexikona a kötet szerzőjének a Kaposvári és szekszárdi tanítóképzőben tartott előadásai alapján készült. (*Borbély Sándor*: Kik írtak a gyerekeknek. Junior Kiadó, 1996.)

Kiss Árpád emlékére

Az egykori debreceni tanár, a közoktatás modernizációján és európai kapcsolatainak kialakításán fáradozó kutató, a Magyar Pedagógiai Társaságnak haláláig, 1979-ig volt elnöke. Tiszteletére a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen „emlékszobát” avattak. Az utódok, a debreceni pedagógusok és pedagógusjelöltek közvetlenül tanulmányozhatják a jeles előd gazdag hagyatékát.

A NAT használatbavételéért

Szakmai szervezetek összefogása

Veszprémben új iskola működik. Az Alapítványi iskola és Gyermek Ház. A bonyolult elnevezés mögött a városi művelődéspolitikai hatékony döntése áll: az új magánkezdeményezés azzal a feltétellel kapta meg az épületet, ha megőrzi annak közművelődési funkcióját is. A lelkes alapítók ezt is vállalták. Így született az egyedülálló vállalkozás: az ország első, mindmáig egyetlen „magánánk”-ja. A veszprémi intézmény így egy csapásra vált markáns tagjává a hazai magániskolai mozgalomnak, az ÁMK-k Egyesületének, s a közművelődési profil, az iskolavezetők humán-humanisztikus nevelésfilozófiai hitvallása okán pedig a művészeti nevelés új útjait kereső mozgalmaknak is. Innen már logikus a gondolat: mindhárom szakmai egyesület aktivistáit, érdeklődőit egybehívni egy szép tavaszi hétvégén: „Közös UTAK” címen szakmai találkozót hirdetni a NAT művészetpedagógiai törekvéseiről.

Az Alapítványi és Magániskolák Egyesülete, az ÁMK-k Országos Egyesülete s az Academia Ludi et Artis – művészetpedagógiai egyesület vállalta a meghívást. Sor került a találkozóra. A szakmai szerve-

zetek s a résztvevők bemutatkozását bemutató foglalkozások követték. A komplexitásra, kreativitásra – vagyis a NAT modernizációs tartalmaira – törő művészetpedagógiai szakemberek vezettek foglalkozásokat megvalósult vagy készülő tanterveik alapján: így *Sinkó István* rajzos, *Debreczeni Tibor*, *Pintér Rozália* drámapedagógusok, *Monzák Péter*, *Bodoglári Ilona*, *Váradi Zoltánné* játszóházások, hagyományörzők, *Csirmaz Mátyás* alternatív zenepedagógus, *Salamon Ferencné*, *Furik Rita* táncosok, *Szentirmai László* bábos. Az ország legjobb műhelyeinek legjobbjai együtt reprezentálták a Nemzeti Alaptanterv korszerű művészetképét. Másnap a nehezebbjével is megpróbálkoztak: helyi tanterveket mutattak be, műhelymunkáról számoltak be, arról a szellemi feladatról: mit is jelent a NAT-hoz igazodó, mégis sajátos, eredeti tantervet szerkeszteni. Szóhoz jutott a Bajai ÁMK rajzpedagógusa, *Andrasics Jánosné*, megismerhettük a győri *Kovács Margit* ÁMK (*Baranyai Zoltánné*) Vizuális kultúra tantervét, a Humanisztikus Kooperatív Tanulás iskolájának programját, a Martonvásári Művészeti Iskola táncos tantervfejlesztő munkáját. Érdekes színfolt volt a főváros II. kerületének készülő *Ablak a művészetre* című tanterve – *Papp Judit*, a kerületi munkacsoport vezetőjének előadásában. Végül a résztvevők megismerhették az Academia Ludi et Artisnak immár a tantervi adatbank számára minősített komplex művészeti tantervét, a Kútbanéző-t. A tanterv a személyes emberi, morális és társadalmi problémák megoldásának eszközeként mutatja fel a művészetet, a kreatív tevékenységet, a műalkotások befogadását is. Megtudtuk, hogy az ALEA július elején Veszprémben továbbképző tábort szervez mindazoknak a pedagógusoknak, akik a Kútbanéző-t választják.

Hogyan beszél az ifjúság?

Rónaky Edit pécsi tanár gyűjtését és elemzését a fenti címen a Kemény Gábor

Iskolaszövetség adta ki az Embernevelés Kiskönyvtára 2. füzeteként.

Anyanyelvápolás

Az Anyanyelvápolók Szövetsége a Petőfi Irodalmi Múzeumban rendezte meg éves közgyűlését – a Magyar nyelv Hete nyitányaként.

Tehetséggondozás

Ferku Imre, a nyíregyházi pedagógiai intézet munkatársa *Tehetséggondozás* címen adta közre önálló kötetben tanulmányát, mely a fontos, aktuális kérdést tárgyalja. Fontos dolog az, hogy az ország egyik leghátrányosabb helyzetű vidékén ebben a feladatban a pedagógusok módszertani segítséget kapnak.

A miskolci egyetem tankönyvei

Felsőoktatási pályázat segítségével készült el a miskolci egyetem tanárképzési tankönyveinek első sorozata. Nevelésemélet, nevelésfilozófia, oktatásszociológia, oktatásigazgatás, neveléstörténet-gyerekkortörténet, a pedagógusszakma kérdései képezik a tankönyvek tárgyát, melyeket az OKKER adott ki.

Jelentés

A Gyermekérdekek Magyarországi Fóruma közelgő közgyűlésére készülve ez évben is kiadta Jelentését a „magyarországi gyerekek helyzetéről” – immár hetedik ízben. Ezúttal fehér borítót kapott az 1990-ben „fekete könyvként” a szakmai köztudatba vonult kiadvány,

bár a tükörcép a gyerekvilágról ezúttal sem rózsás. Az 1996. évről szóló „elszámolás” középpontjában ezúttal a gyermekmozgalmak helyzete, a gyermekvédelem stratégiái, a tehetséggondozás és iskolai szelekció feszültségei, továbbá a kooperatív iskola megteremtésének lehetőségei állnak. A kiadvány térítésmentesen igényelhető a Fórum címén. (Bp. XIII., Pattantyú u. 4.)

Oktatás – biztonság – honvédelem

A fenti címen rendezett április negyedikén országos konferenciát a Magyar Történelmi Társulat Tanári Tagozata és az ELTE Bölcsészettudományi Kara. Az előadások anyagai kötetben is megjelentek.

A Polgári Védelem Országos Parancsnoksága is kész a közoktatás segítésére – gazdag anyagú módszertani kiadványsorozatot adtak ki pedagógusok és diákok számára.

Békéscsabai iskolaképek

A Kőrösi Csoma Sándor Főiskola nagyszabású neveléseméleti konferenciát szervezett az „iskola jövőjéről”. A referátumok középpontjában annak az iskolai jövőképek a kérdései álltak, melyet – nagy hatással kortársaira s a hazai nevelés gyakorlatára, támogatóira és vitapartnereire is – *Gáspár László* fogalmazott meg, eleinte „szocialista nevelőiskolaként”, később a társadalmi gyakorlat iskolájaként. Ünnepi eseménnyé formálta a konferenciát a professzor jubileuma (60. születésnapja), drámai önvizsgálattá a tény, hogy a kísérleti műhelynek kijáró központi támogatás elapadása után a helyi önkormányzat is a szentlőrinci innovációs műhely befagyasztásáról (a program feladásával fenyegető intézményösszevonásról) fontolgot döntést.